

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос адыга

макъ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

1923-ро ильесим
пътхапзи
кынчелжъягъбу кынджыны

№ 230 (21719)

2018-рэ ильес

БЭРЭСКЭЖЬЙЙ

ТЫГЪЭГЪАЗЭМ и 19

ОСЭ Гъэнэфагъэ ииэп
къыхэтутыгъэхэр ыкли
нэмькі къэбархэр
тисайт ижүгъотэштых

WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Къумпыл Мурат «Ильесим иунагъу» зыціэр Урысые зэнэкъокъум «Унэгъо ныбжыкъ» зыфиорэ лъэныкъомкіэ теклонигъэ къыдэзыхыгъэ зэшхъэгъусэхэу Максим ыкли Оксана Косенкхэм, джащ фэдэу республикэ уцугъом лауреат щыхъугъэхэм алыклагъ.

Иофхъабзэм хэлэжьагъ АР-м Иофшэнымкіэ ыкли социальнэ хэхъонигъэмкіэ министрэу Миэрэ Джанбэч.

Мэхъэнэ ин зиэ мыш фэдэ зэнекъо къухэм Адыгейим щыщ унагъохэр зэрэхэлэжьагъэхэр ыкли теклонигъэ къызэрхыгъэр зэригуапэр республикэм и Лышхъэу ипэублэ гущыэ къышиуагъ.

— Адыгэхэм сидигъу ило:

«Унагъо умыхъоу чылагъо ухъущтэм», — къээрэугъоигъэхэм закъыфигъэзагъ Къумпыл Мурат. — Унагъор ары кІэлэцЫ-кІур зыщагъасэрээр. Нахыжъхэм уасэ зыфашиырэ шэн-хабзэу ахэлхэр яІебуитыпІэу къаклэхъухъэрэ лІэуэхэр къэтэджых. Къэралыгъо лъэшир гъэпсигъэным икъежьсанІэу, ыльапсэу ахэр щытых. Унагъом ишэн-хабзэхэр зыщагъельпанІэхэрэм Адыгейир зэращи-

Унэгъо пытэр къэралыгъо лъэшым ыльапс

щыр ишүиццискІэ къэжъугъэлэгъугъагъ.

Урысые зэнэкъокъум Адыгейир къыщызыгъэлэгъуагъэхэм Къумпыл Мурат гущыІэгъу афэхъугъ. «Урысые им идишъэ унагъу» зыфиорэ лъэныкъомкіэ республикэм къыщыхагъэштыгъэх Симболэт зэшхъэгъусэхэр. Шыхъанчрыерэ Любэрэ Улапэ щыщых.

Зэгурыйоныгъэ азыфагу ильэу ильэс 65-рэ зэдэпсэуагъэх, сабий 6 зэдагъотыгъ. Шыхъанчрые Хэгъэгу зэошхом иветеран, ишхъэгъусэх Ным имедалэу апэрэ степень зиэр кыфагъэшьшагъ. Шэн-хэбзэ дахэхэр зыщалытэрэ унагъом къорэльф-пхъорэльфхэр, ахэм къаклэхъухъажыгъэхэр щапух.

«Сабыибэ зыпурэ унагъу» зыфиорэ лъэныкъомкіэ Сергей ыкли Наталья Шека къыхахыгъэх. Ахэр станицэу Джаджэм щэпсэух. Ильэс 25-у зызэдэпсэухэрэм къыклоц сабийх зэдагъотыгъ. Зэшхъэгъуситуми кІэлэгъяджэу Иоф ашэ. Сергей Мыекъопэ къэралыгъо технологоческе университетын лут, Наталье гуртуд еджаплэм биологиер щарегъэхь.

«Къоджэ унагъу» зыфиорэ лъэныкъомкіэ Блащэпсынэ щыщ Хъамырзээко Ибрахымэрэ Женерэ республикэм теклонигъэ къыщыдахыгъ. Ахэр ильэс 48-рэ хуугъэ зызэдэпсэухэрэр, кІэлитлыгъ эдагъотыгъ.

Миэрэ Руссланрэ Асиетрэ «Унагъор — шэн-хабзэхэм яухъумакъу» зыфиорэ лъэныкъомкіэ къахэштыгъэх. Джыракын щыщ зэшхъэгъусэхэр зызэдэпсэухэрэ ильэс 16-м сабийц зэдагъотыгъ.

«Унэгъо ныбжыкъ» зыфиорэ лъэныкъомкіэ Максим ыкли Оксана Косенкхэм теклонигъээр афагъэшьшагъ. Зэшхъэгъусэхэр Красногвардейскэ районым щыщых. Ильэс 9 хуугъэ зызэдэпсэухэрэр, сабийц зэдагъотыгъ.

Урысые зэнэкъокъум анахь мэхъанэ зэрэтигъэ лъэныкъохэм ашыц «Унэгъо ныбжыкъ» зыфиорэр. Мыщ хэлэжьагъэ унэгъо 69-м щыщэу 19 къыхагъэштыгъэр ыкли Адыгейим икъигъэхэри ахэм ахэфагъэх. Теклонигъэ къээзыхыгъэхэр шэ-

клогъум и 23-м Москва щагъэшшагъэх. Урысые зэнэкъокъум зэфхэхысийжэу фэхъуэгъэхэм ялтытыгъэу Щитху тхильэу «Семья года. Россия 2018» зыфиорэр къыдагъэкыгъ. Теклонигъэ къыдэзыхыгъэхэм зэкэми якъэбархэр мы тхылтым къыдагъэхьагъэх. Максим ыкли Оксана Косенкхэм афэгъэхыгъэхыгъэри ахэм ахэт.

Джырэ уахьтэ сабыибэ зэрыс унэгъо 6823-рэ республикэм щэпсэ. Блэкыгъэ ильэсим егъэшшагъэмэ, унэгъо 957-кіэ ар нахьыб.

— Пстэуми анахь лъапІэр цыифхэр ары. УФ-м и Президент пишэрлыгъэу къыгъеуучхэрэм ашыц демографиц изымет нахышиум ыльэныкъокъэ зэхъокІыгъэнир. Аиц фэгъэхыгъэу тишъольыр щызэшиотхырэр макІэн. Сабыибэ зэрыс унагъохэм ыкли унэгъо ныбжыкъэхэм ИэпыІэгъу тафхъу, программа гъэнэфагъэхэр республикэм щытэгъэцакІэх, — къылуагъ Къумпыл Мурат. — ИофшІэгъу зэлукІэгъуухэр щы-

тиІэу республикэм ит район горэм тызыкІокІэ, сабыибэ зэрыс унагъо тылохъэ зэпыт. Тинэпльэгъу итмыгъэкІынхэм, ахэм ИэпыІэгъу тафхъууным тыпылъ.

ЗэлукІэм къырагъэблэгъэгъэ унагъо пэпчь диплом ыкли шүхъафтын лъаплэ республикэм и Лышхъэ ритыгъ. Нэужым зэшхъэгъусэхэр Адыгейим ипащ гущыэгъу фэхъуэгъэх, ынаэ къызэрэатымкіэ зэрэфэрэзэхэр ягущыэ къыщыхагъэшыгъ.

УФ-м Иофшэнымкіэ ыкли социальнэ ухумэнымкіэ и Министрствээр щыэнигъэм чыплэ къин ригъеуцоцэ сабийхэм ИэпыІэгъу афэхъуугъэнымкіэ Фондымрэ «Ильесим иунагъу» зыфиорэ зэнэкъокъум кІэшакло фэхъуэгъэх. 2016-рэ ильэсим Иофхъабзэр апэрэу зэхажагъ. Аш теклонигъэ къыщыдэзыхыгъэхэм Адыгейим икъигъэхэри ахэфагъэшь.

Красногвардейскэ районым щыщ зэшхъэгъусэхэр Михайл ыкли Валентина Зайцевхэм «Къоджэ унагъу» зыфиорэ лъэныкъомкіэ пстэуми къахэштыгъэх.

Максим ыкли Эльвира Раскоповхэми джащ фэдэу блэкыгъэ ильэсим теклонигъэ къахыгъ.

Гъонэжжыкъо
Сэтэнай.

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

Лышъхъэм иофшIэгъу зэIукIэгъухэр

Адыгэ Республикаэм и Лышъхьэу Къумпыл Мурат Абхъазым щыIэ адыгэ диаспорэм иЛыкIохэу — шIушIэ фондэу «Родина» зыфиIорэм ипрезидентэу Мерэмыкъо Валерийрэ мы организацием и Совет хэтэу Шэхъмырзэ Нурбыйрэ тыгъусэ аIукIагь.

Іофтхъабзэм хэллэжьагээх Адыгейм и Лышхъэрэ министрэхэм я Кабинетрэ я Администрации ипащэу Тхъакүүчүнэ Мурат, АР-м лъэпкъ Іофхэмкэ, іækыб къералхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырялэ зэпхыныгъэхэмкэ ыккі къебар жууѓэм иамалхэмкэ и Комитет итхъаматэу Шхъэлэхъо Аскэр, общественне организациеу «Адыгэ Хасэм» итхъаматэу Лышмыщэко Рэмэзан, зихэкужь къэзыгъэзэжыгъэхэр щылэнгъэм хэгъэгъозэжыгъэнхэмкэ Гупчэм ипащэу Гъуклэл Асхъад. Тиреспубликэрэ Абхазым щыпсэурэ тильэпкъэгъухэмрэ язэпхыныгъэ гъэпытэгъэным епхыгъэ Іофыгъохэм лъэныкъохэр атегущылаѓаэх. Къызэралуагъэмкэ, джырэ уахътэм ехъулэу ткъош республикэм адыгэ нэбгырэ мини 2,8-м ехъулэпсэу.

Абхазым къыкыгъэ лы-
клохем къызэрхагъэшыгъэмкіэ,
фондэу «Родина» зыфиорэмрэ
чыпілә Адыгэ Хасэмрэ Абхазым
ихэбзэ къулыхъухэм зэ-
пхыныгъэ, зэгурьыоныгъэ ады-
рлайу Ioф адашіэ. Аш фәдә

зэфынчытык!эм ишүагъэк!эс то-
фыгъуабэ зэшлөхыгъэ мэхьү. Ау-
ащ dakloy уна!э зытебгъэтин
фэе лъэнныкъохэри щы!эх. Ахэм
ащынч адыгэ лъэрпкъ гупчэм
игъээспын, бизнес проектхэм
ягъяацек!эн.

— Абхазым щыпсэухэрэм зэгурьыногъэ, ныбджэгүүнэгъэ адтыл. Йоф зэрээзэд шэшт, тизэхыхынгъэ зэрэд гъэптишт лъэнхыжохэмкээ Президентэу Рауль Хаджимбэ туగурээ. Ткъош республикэм

тапэкли тишүаагъэ зэрэдгээ-
кыыштым тыпылъышт, — кын-
гуаагъ Күумпүн Мурат.

Абхазым щыпсэурэ адыгэ добровольцэхэм яунагъохэм Иэпсыэгъу афхэхъугъеним, ти-льэпкъэгъу кэлэццыкхум Адыг-гейм зыщастьэпсэфын альэкъы-ным иамалэу щылэхэр агъэн-фэнхэу республикэм ипащ ве-ломстважэм пшьэрьш афишыгъ-

ТХЪАРКъОХЬО Адам.
этыр А. Гусевым ты-

Зыдырагъэштагъи, зэкIагъэкIожыгъи къахэкIыгъ

Архитектурэмрэ къелгъэпсынымрэ яюфыгъохэмкіэ Советэу АР-м щизэхащагъэм игъэктүгъэ зэхэсигъоу тыгъусэ илагъэр АР-м и Премьер-министрэ игуадзэу Сапый Вячеслав зэрищаагь.

Псэүплэхэм язэтгээпсыхан, гъэспэфыплэхэр нахьыбэу ашы-шыгъэнхэм, ялагъэрх гъэлэжыгъэнхэм, ащ фэгъэхыгъэ федеральнэ программэхэм республикэр ахэлжээнэй АР-м и Лышхэль элшэу ынаэ зэрэгтэйн Правительствэм илаашигуадээ къык!игъэтхыгъ, мы лъэныкъомкэ зэншохыгъэ хъутгъэхэм ягуу къышыгъ. Дэжирри къихяшт ильясым а тоофшэнхэр республикэм щыльга-гъэктотштых, общественнэ чыплэхэм язэтгээпсыхан пстэумки сомэ миллион 251-мехъу пэуагъехяшт. Салый Вячеслав къызэрлиуагъэмкэ, аш шышау сомэ миллиони

152-р программам кыдыыхэлти-
тэгъэ 1офтхъабзэхэм апае
федеральнэ, республикэ ыкли
чып!Пе бюджетхэм къаҳэхыгъ,
адрэ сомэ миллион 98,9-р
ахъщэ тедзэү республикэм хи-
гъаъжыгъ.

Общественнэ чыпIэхэм язэт-
тегъэспыханкэ проектэу му-
ниципальнэ образованиехэм
къагъэхазырыгъэхэр ары ана-
хьэу Советым изэхсэйгьо зы-
щытегушыIагъэхэр. Мыекуапэ
ащ фэдэу чыпIи 7 джыри ща-
гъэпсынэу е зэтырагъэпсы-
хажынэу агъэнэфагь. Проект
пэпчь къыщыдэлъята гъэм,
мылькоу пэуухацтыр зыфеди-
зым къэлэ администрацием

архитектурэмкэ ыкын къэлэгэ-
псынымкэ и Гъэлорышланлэ
ипашэ игуадзэу Лев Каракян
къатегущыага. Зэтырагъэпсы-
хъажыыштэу зигугуя къышыгъэ-
хэм ашыцых поселкэу Западнэм
иурамэу Юбилейнэм, Мыекъуа-
пекэ урамхэу Зюзиным, Ушин-
скэм ацэ зыхыхэрэм атет
скверхэр, урамэу Пролетарскэм
ичыыпэ заулэ. Псыхью Шъяхъ-
гуашэ исэмэгубгүйкэ, «Мэз-
дахэ» еклюрэ лъэоим ыльапсэ
дэжькэе, къихъащт ильэсым
джыри щашлэнэу агъэнэфагъэ-
хэмэ игъэкіотыгъэу нэйласэ
афишыгъэх. Гъэлэсэфыпэу аш-
щыиэм еклю джыри квадратнэм
метрэ 500 фэдиз зэтырагъэ-

псыхъащт, сомэ миллионы 5-м
ехъу халъхъащт.

Советым хэтхэм Адыгейим икъэлэ шъхьа!э ипроект пэпчье епльык!эу фыря!эр къыраоты-кыгъ, агу рихыгъеу зыдыра-гъштагы, джыри IoF дэвш!эн, къыфэбгъэзэжынышь, ухэгъэ-жын фаеу алтыи зэк!агъэ-

кло́жыгыбы къахэ́кыгыб. Адыгэ́къалэ ипроспектэу Ле-нини́м ыцлэ зыхырэм Хэгэ́гу зэошхом хэкло́дагъэхэм ясау́гэ-тэу тетыр, аш къыпэууль чын-пі́хэр зэрагъэ́кіжыщхэм ипроект архитектурэмкэ ыкчи къэлэгъэпсынымкэ аш и Гъэло-рышланлэ ипащэу Цуекъо Азматы нэ́йласэ фишыгъэх. Советым

хэтхэм ар агу рихыгъ, дыралтагъштагъ. Чынпээ агъэкэжьыштыр квадратнэ метрэ мини 10-м ехъу, пстэумкэи миллион 19-ра мин 400-м ехъура төфшт.

19-рэ мин 400-м ёхүрэ төфөшт.
Джааш фэдээр Мыекъопэ районымкэ поселкэхэу Тульскэмрэ Каменномостскэмрэ, Красногвардейскэ районымкэ селоу Красногвардейскэмрэ къуаджэу Хъатикъуаэрэ, Кощхъэблэ районымкэ къуаджэу Кощхъаблэ адэт паркхэр, Джэджэ районымкэ станицэу Джаджэм «Егэшшэрэ машшоу» дэтыр ыкли къыпэулъ чыпшэхэр, Тэхъутэмькьое районымкэ поселкэхэу Инэмрэ Яблоновскэмрэ яобщественнэ чыпшэхэу тly, Теуцожь районымкэ къуаджэу Пэнэжкынкъуае ичыпшипл зэтырагъялсыхъажынхэу ахэм япроектхэми Советым хэтхэр нэүасэ афэхъугъях.

ХҮҮТ НЭФСЭТ.

Игъом атыныр япшъэрыль

Лэжъапкіем итынкіе, Іофш-
нымкіе хәбзәлахъэмрә угъоин-
хәмрәкіе хәбзәгъеуцугъәхәр
зәрагъәцакіехәрәм лыпльтәзъ-
нымкіе республикә межведом-
ственнә комиссием зәхсэыгъо
тыгъуасә ылғы. Ар зәрищагъ
Адыгә Республикам финансхәм-
кә иминистраң Дода Лопатый

Алар 10фырьо зәхесыгъом зыщыхәптльягъэхәр хәбзәлахъ түнхәм яугъоинкіл Ioвшәнныр тъельшыгъэньш ары. Аш фәръэхыгъеу къэгүштыгъ Федеральне хъакъулахъ къуплыкъум и Гъэйорышшапчай АР-м шыңам

ипаще игуадзэй Марина Мигаленкэр. Ащ къызэриуагъэмкіэ, мы ильэссым имэзигбүу хъакытулахь тынхэмкіэ чыфэу ательыр нахь макіэ шыгъэним Гъэлорышланлэр ыуж итыгъ. Мы ильэссым иапэрэ мазэхэм ягъэпшагъэмэ, чъэптыогъум и 1-м ехүуллэу чыфэу ательыр процент 15-кіэ е сомэ миллион 409-кіэ нахь макіэ ашыгъя. Страховой тынхэм альэнъыкъоки чыфэу ательыр процент 23-кіэ е сомэ миллион 241-кіэ къехыгъ.

мыгъэцкэлэрэ къулыкъушал-
пхэхэм, организациехэм япа-
щэхэм тхыгъэхэр афагъэхын-
гэх, адэгүүшлэгэх, комиссие
зэфшэхъяфхэм язэхэсигъохэм
къарагъэблэгъагэх.

Ау мыльку хэбзэлахыр про-
цент 60-р ары нынэл ежь-ежын-
рэу иктыгээ ильэсэм зытгъэр-
ыкни тиеспублике Кыблэ
федеральнэ шольырым мын-
къэгъэльгэйонымкэ ауж къин-
нагь. Хыкум приставхэр яэ-
пылэгью хэбзэлах угъоинми
зэхъокыныгъэшлухэр фэхуугъэу
шытэп – процент 15,5-рэ.

2018-рэ ильтэсүм шэкюгчүм и
1-м ехүүлээ чыфэрү сомэ миллионы 101-м ехүү зытэфэрэ Ioft
8351-рэ зэхажынээ алэклэльтийг.
Ioft хъабзээ ахэм зэхажаагчээм
яшуугчэктэс сомэ миллион 22-рэ
кызынкагчэктэжь.

Мы лъэнхъюмкэ юфшлэным шуаъгэ къытэу зэхэцгээным фэшл хъыкум приставхэмэрэ хэбзэлахь къулыхъумрэ зэхашц юфхъябзэхэр агъэнэфа-гъэх. 2018-рэ ильэсым упльэ-күни 141-рэ рагъэклокыгъ, сомэ миллионы 2,2-рэ зытефэрэ мылькум арест тыральхъагъ.

Што克I зимиыІэ тынхэмкIэ, хъакъулахъэмкIэ чыифэ зытельхэм хэбзэгъеуцгъэм къыдильтытэрэ лъэнэыкъохэр агъэцкIэнхэ зэрэфаер Долэ Долэтбый къы-
lyагь. АшкIэ хэбзэлахъ угъоин-
нимкIэ къулыкъум ишшэрыль-
хэр ыгъэцкIэнхэмкIэ ищкIэгъэ
шыкIэхэр къыгъотынхэ фаеу
ылъытагь. Хэбзэлахъыр игъом
ыкIи икъоу хэтрэ цыфи ытыныр
пшшэрыль шъхъялэу зэрэштыр,
ар зышыдгъэгъупшэ зэрэмыхъу-
щтыр комиссием хэтхэм къа-
lyагь.

Хэбзэнчъэу Йоф зышІэхэрэ къыхагъэшых

Іофшаплэм Іумытхагъэу лажъехэрэм япчагъэ нахь маклэ шыгъэним фэгъэзэгъэ межведомственэ комиссием изэхэсигуо бэмшигэу щигагъэр зерищагь АР-м и Премьер-министрэ игуадзэу Наталья Широковам.

Іофхабзэм хэлэжагъэх цыфхэм іофшаплэ ягъэгъотыгъэнимкэ Гээлорышаплэм ипашу Галина Цыганковар, республикэм икъалхэм ыкли ирайонхэм къарыгыгъэ лыклохэу комиссием хэтхэр.

Зэхэсигъор къизэуихыз Наталья Широковам къыкыгъетхыгъ ѹофшэн зэфыщытыгъэхэр ыкли бизнесыр хэбзэгъеуцугъэм диштэу гъэзекіогъэнхэмкэ пшъэрлыхэм язэшшохын АР-м и Правительствэ лъшэу ынаа зэрэтийр. Гумэкыгъоу къеуучэрэр икъоу дэгъэзэжыгъэхэ зыхъухэкэ, хэбзэлахъэу ыкли страховой тинэу къаугохэрэм ахэхъошт, республикэ бюджетым къихэрэ ахъщери нахьыбэхъушт.

Пенсием клоным зыныбжь еклонлагъэхэм іофшаплэ ягъэгъотыгъэнимкэ іофхэм язытет къитегущыгъ Г. Цыганковар. Ащ къизэриуагъэмкэ, іофшэнимкэ хэбзэгъеуцугъэм къизэрэдилтэу, аныбжь ельтыгъэу цыфхэм яофтшэн фити-нгъэхэр ыкли яшхъафтынгъэ укууагъэ мыхъунхэмкэ республикэм бэ щашэрэр. Іофшэн языгъэтогъотхэрэми іофшаплэм альтхэм зэдэгүүгъэхэр адашых. Іофыгъоу къеуучэрэм ядэгъэзэжын фэфорышьэрэ «Линие плътырым» ителефонхэм іоф ашээ. Мы лъэнкъомкэ хэукъоноигъэхэр къыхагъэшыгъэхэу агъеунэфыгъэп.

2018-рэ ильэсэйм тыгъэгъазэм и 1-м ехъулэу пенсием клоным зыныбжь еклонлагъэу учтэйм хэцууагъэм іофшэгъэ ильэсэу илэр хуульфыгъэмкэ — 25-м, бзыльфыгъэмкэ — 20-м къышмынкэ, ильэсэу ащ къырагъэхъурэ пэпчь тхъамэфиту пособиер къизэрратыщт ильэсэйм джыри фыхагъэхъошт, — къыуагъ Г. Цыганковам.

Нэужум пенсием клоным зыныбжь еклонлагъэм іофшэн зэхъокыныгъэхэр фэхъущых. Гүшүэл па, пенсием зыныбжь еклонлагъэу учтэйм хэцууагъэм іофшэгъэ ильэсэу илэр хуульфыгъэмкэ — 25-м, бзыльфыгъэмкэ — 20-м къышмынкэ, ильэсэу ащ къырагъэхъурэ пэпчь тхъамэфиту пособиер къизэрратыщт ильэсэйм джыри фыхагъэхъошт, — къыуагъ Г. Цыганковам.

Гүшүэл па, пенсием зыныбжь еклонлагъэу учтэйм хэцууагъэм іофшэгъэ ильэсэу илэр хуульфыгъэмкэ — 25-м, бзыльфыгъэмкэ — 20-м къышмынкэ, ильэсэу ащ къырагъэхъурэ пэпчь тхъамэфиту пособиер къизэрратыщт ильэсэйм джыри фыхагъэхъошт, — къыуагъ Г. Цыганковам.

Нэужум пенсием клоным зыныбжь еклонлагъэм іофшэн зэхъокыныгъэхэр фэхъущых.

Хэм иофыгъохэр районхэм ыкли къалхэм ашылжъэрэ комиссием язэхэсигъохэм къышалэтихэу, мы лъэнкъомкэ іофхэм язытет янэпльэгъу рамыгъэхынэу Н. Широковам къариуагъ.

Мы гумэкыгъор дэгъэзэжыгъэним фэорышэрэ межведомственэ іофшэкло купхэр муниципальне образованиехэм зэкэми ашызэхашагъэх. Муниципалитет пэпчь ежь еклонлэкэ

гъэнэфагъэхэр къыгъотызэ пшъерлыхъэр зэшшахых.

Іофшаплэм Іумытхагъэу лажъехэрэм якъыхэгъэшынкэ ѹофэу ашээрэм, джащ фэдэу ахэм ящикигъэ медицинэ по-

Лъэпкъ културэм зэфищагъэх

Хабзэ зэрэхъугъэу, Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетын лъэпкъ културэхэм яфестивалэу «Мы едини!» зыфиорэр тыгъэгъазэм и 17 — 18-хэм щыкыуагъ.

Мы уахътэм іекыб къэралыгъо 40-м ехъурэмэ къарыгыгъэ студент нэбгыре миным нахьыбэ ашьэрэ еджаплэм чэс. Иофхабзэм зэхашагъэм ипшъэрлыр — лъэпкъ хабзэхэр къызэтэгъэнэжыгъэнхэр ыкли хэхъоноигъэ ягъэшшыгъэнэр, лъэпкъхэм якултурэ ыкли яшшагъэхэр къэгъэнгъэнхэр, студентхэм азыфагу зэгүрүүнгъэ илъынэр. Цыф лъэпкъ зэфэшхъафхэм ятарих ыкли яшэн-зэхэтигъэхэр ныбжыкылэхэм ашээн, ахэм лъытэнгъэ афашын фае.

Алэрэ мафэм лъэпкъ зэфэшхъафхэм яшхыныгъохэр фестивалым хэлэжкагъэхэм къагъэхъазыгъэх. Университетым ия 3-рэ къат мэктай къихъэу тетгэгъэхэм зэраторфэу шхыныгъо іешүү бэдэдэ атэллыгъ. Студент пшэрихъафхэм апэгъокынштыгъэх. Мы къэгъэлэгъоним адигэ, урыс, туркмен, ингуш, чэчэн, палестин ыкли афган пшэрихъафхэм ащаширэ шхыныгъо пчагъэхэр къырахылайгъэх: салатхэр, іешүү-лүшүхэр, шлонхэр...

Бгъэшшэгъон фэдиз шхын мыш къыщтильгэгъу. Адигэ къуаем хашыкы хабзэ гъомылапхъэхэр, урыс оладийхэр, чэчэн «пшэрихъафхэм» яшшагъэхэр, Палестинэм къышыкырэ уцхэм ахагъэжъукашагъэх. Супэу муюхайя, нэмийхэри.

Фестивалым хэлжэхъэхэрэм къахэхъагъ Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетын и Президентэу Тхъаклынэ Аслын. Ианхэрэ зэкэ ащ къылпыхъагъэх, шхыныгъохэм ахэлгээ, зэрэупшэрихъэгэ шыкылэхэм аклэупчагъ ыкли шүрэ дэгүүгээрэ апэкэ къиклэ щыланхэу афэлжэгъу.

Тыгъэгъазэм и 18-м фестивалыр мэфэк концерткэ зэфашыгъыгъ. Мыш лъэпкъ шууашхэр, къашхохэр къышагъэлжэгъуагъэх. Хэлэжжэгъэ пстэури щытхуу тхыльхэмкэ, шуухафтынхэмкэ хагъэунэфыкыгъэх.

ІЭШЫНЭ Сусан.
Сурэтыр ІЭШЫНЭ Аслын тирихы-

«Яфитыныгъэр зэфэдэштых»

Мыекуапэ дэт поликлиникэхэр зэрэзэхагъэхъажхэрэм, ахэр джы зэпхыгъэхэу юф зэрашшэштэм ехыллагъэу къэбарлыгъэс амалхэм къатэу хуугъэ, цыфхэри яшыпкъэу ругушилагъэх.

Шэкогъум и 1-м къыщегъэхъажхэрэм джы поликлиникэхэр зэкэри зы гупчэ епхыгъэх, зы врач шхъхэл яшэ мэлажхэх.

Охтэ къэкын системэм зэхъокынгъэу фэххуягъэхэм уатегушынэнкэ пэсаломи, поликлиникэхэр зэкэри зэпхыгъэх зэрхуягъэм цыфхэм шуугъэу къафихыщтым ехыллагъэу гущыгъэту тшыгъэ ахэм яврач шхъхэл Емтыль Оксанэ. Ильэс зэкэлтийхэл ар врачэу, врач шхъхэл игуадзэу районым гүлэжхэг, етланэ АР-м псауныгъэр къэххумэгъэнимкэ иминистрэ игуадзэу юф ышагь.

— Зэхъокынгъэхэм сыда цыфхэм шуугъэу къифахыщты?

— Поликлиникэхэр зэпхыгъэу юф зэрашшэштэм ишуугъэхээ зэкэе сымаджхэм ящикигъэе лэзэн фэло-фашхэх зэфэдэу агъотынхэу амал яшэх. Ары пшьэриль шхъхэл зэхъокынгъэхэм яшэ. Поликлиники 6 Мыекуапэ дэтыгь. Ахэр зэрээстегъэпхыягъэхэмкэ зэфэдагъэх. Зым медицинэ техникум илэр мэклэ дэдагъэти, сымаджхэхэр адрэ поликлиникэхэр УЗИ, рентген, лабораторие ыкын нэмыхкэ псууальхэх зиэхэм зээгынгъэ адыриу ыгъакоштагъэх ыкын ыткэ афитыщтыгь.

Алэ поликлиники 3 зэхъокынгъэхагъэг. Зэрэхуяштыр ашхэрэти, лъэшэу фэсакыхээ зе яофшлэн рагъэжэгъэг. Етланэ нафэ къэххуягъэ а юфшлэн мэхъанэу илэр ыкын аш непэ тыкыыфхэг. Джы къалэм поликлиникэхэр зэфэдэхэх, ау зэпхыгъэхэу юф ашшэх.

Мы поликлиникэу N 1-у урамэ Школьнэм тетым адрэхэр къепхыгъэх хуугъэ. Нэбгырэ мини 111-рэ зэкэлмийн къытфэгъэзагь.

— Урамэу Чкаловым ыцээ зыхырэм тетымгээ поликлиникэр сид фэдэу непэ къенагъа?

— Аш мы поликлиникэм хэтэу юф ешэ. Участковэ врачхэр, гинекологхэр, физиокабинетыр, лъыр зыщатырэ кабинетыр, рентген къулыкъур, процедурнэ кабинетыр къенагъэх. А поликлиникэм, адрэхэм ялтыгъэхэм, нах амал дэгүүхэр яшэгэх.

Аш имызакью, цыфхэм лэжжапкэе къахырэри зэфэдагъэх. Гущыгъэм пас, Чкаловым тет поликлиникэм илофшлэн къагаххэрэх урамэу Комсомольскэм тетым юф щызышлэхэрэм аткынштыгь.

— Адэ зы къалэм дэт поликлиникэхэм яофшигъэхэм ялжынгъээ зэфэдэ шыгъэнимкэ зэ-

Хъокынгъэхэм яшIуагъэ къэкIощта?

— Джырэ нэс лэжжапкэлмийн зы тариф сеткэ щыагъэп. Ежь поликлиникэ пэпчье иамал елтыгъэу ар ыгъеуцщтыгь. Джы къицхашт ильэсийн ишцэл мэзэ къыщегъэжъагъэу лэжжапкээр зэблэхуягъэ хуушт.

— Адэ джы мы лъэбэ-кью ишкIогъум шушиIыгъэм къэралыгъомкэ юфэд горэ хэлъя? Зы-къасIорэр джы поликлиникэхэм яврач шхъхаIэхэм яшIнатI эзрэмыI-жынгъэштыр, администраторуу яшIагъэхэр нахь цыкIу зэрэхуяштыр арь.

— Хэткэ шьэфэп ахьщэр нах къэуягъэх зэрэхуяштыр.

Ау ар непэ-неущэу къэлъэгъэштэп, сыда пюмэ түдгээкыгъэхэм мэзитүм тэфэрэ ахьщэр расчнетэу яттыгъэм ар апэуягъаг. Ау экономие тшыгъээмкэ медицинэ псууальхэхэр тщэфынхэ фае. Хэзгээнэфыкыимэ сшоигъу, поликлиникэхэм аудгээкыгъэхэр врачхэр арэл, нэмыхкэ яофшлэн ауятуягъэр нахь маклэ тшыгъэ. Гущыгъэм пас, ыпшэккэе къызэрштэуягъэу, администрацием хэт пчагъэхэм къыщидгъэхэг, расчнетэ отдельр, юристхэр, операторхэр, хызызметыр зезыххэрэ къулыкъур арь нахь маклэ тшыгъээр.

— Поликлиникэхэм яврач шхъхаIэу ильэсийн бэрэ лэжжасыгъэхэм яшIнатI нэмыхкэ зэрэхуяштыр арь.

— Хэткэ шьэфэп ахьщэр нах къэуягъэх зэрэхуяштыр.

Непэ пишэрильэу тиэр сымаджэ пэпчье медицинэ-санитар IэпыIэгъу егъэгъотыгъэнимкэ зэфэдэ амалхэр яшIнхэр арь.

— Аш бирсыр къыпкыгъээп, враг шхъхэл пэпчье къыгурлыгъаг юфыр нахьыбэрэ къицхэн зэримыльэкIощтыр. Нэмыхкэ поликлиникэхэм зэзэгынгъэ адаши ясымаджхэхэр ахэм адэжь агъаклохэзэ къыззераупльэкгуягъэхэм пае ахьщэр атыхын фаер апшыныжынэу амал яшагъэп. Джы аш фэдэ юфшлакэ тиэкынгъэштэп.

— Къалэм иполиклиникэхэм сид непэ яхьщэ икъэкIуагъэр?

— Ахэр джы къэлэ администрацием епхыжыгъэхэп. Псауныгъэр къэххумэгъэнимкэ Министерствэр арь тызэпхыгъэр, ау къэкIонIэ шхъхэл атэдээтийн ОМС-р арь.

— Поликлиникэхэр зэкIери зэпхыгъэхэу, зынацэ яшIуагъэр юфыр ашIэнхэр Адигеир ара апэрэу къе-зыгъэжъасыгъэр, хъаумэ аицкIэ Урысынгъэм Ѣысэ-хэр ишIа?

— Мы зэхъокынгъэхэр зедгээжъагъэхэр бешагъэ. 2013-рэ ильэсийн мы лъэнэйкъомкэ Москва юфшлакэу илэм зыщидгъэзогъаг. Къасломэ сшоигъу, медицинэ ислеэтийн илофшлакэ зуулжжэлэхунэу Адигеим къаклохэрэм мыш фэдэ къэлэ цыкIум поликлиникэу дэтыр ашуягаэ агъашагъоштыгь. Етланэ а юфшлакэ нахь дэгъэшилэнэу Москва тыкыуагъ, аш ылж Севастополь тышыагъ, сидэу щитми, мы зэхъокынгъэм тыкыыфхэгъуагъ.

— «Бережливая поликлиника» юлуу проект ѢыI...

— Ары, аш тэ 2017-рэ ильэсийн ижъоныгъокэ мэзэ къынгъэжъагъэу тыхэтэу юф тэ-

шэ. Тиреспубликээ аш поликлиники 3 хэлажхээ. Мы ильэсийн ишонгыгъ мэзэ а проектын иапэрэ уцуго тыухыгъэ. Мыекуопэ поликлиникэу Елена Мокрищевар зипащэр аш дэгъо зэрэхэлажхээрэм пае министрэу Скворцовам къыхи-гъэштигь, ыцээ къыриуагъ.

— Къеуягъоеням къицхэрэд ухьтэр гъэлэпIэгъэнэр, аш фэдэ къыхьэу юфшлэн зэхэпшэнэр арь. Ухьтэр къэзүүгъуаехэрэм ашшы регистратурем илофшлэн нэмыхкэу зэхатшээ зэрэхуягъэр. Ахэр джы цыфхэр ауятуягъэх. Нэбгырэ пэпчье ешэ иуахтэ ыкы аш ехуулэу занкэу иврач екуюлэ.

— Сидрэ зэхъокынгъи цыфхэр егъащтэх, юфыр нахьыIу мыхху-щтэу нахьыбэрэм къашIыIы. Адэ къэсүмэдэжээгъэ ньюу невролог зицкIагъэу поликлиникэм къэкIуагъэм «къи-хъащт мазэм и 12-м не-врологым дээжь зыхэптихэн плъэкIыщт» зепЮ-кIэ сида къехъулиЭ-щтыр?

— Аш фэдэ сымаджхэм апае поликлиникэхэм хэушхъа-фыкыгъэхэу кабинетхэр яшэх, «Кабинет неотложной помощи» юлоу. Аш сымаджэр чэхэншаныш, изытэ ауплъэкIу. ИшцкIагъэм елтыгъэзагъэу дэзекIоштыгь. Шынгээ къэрэ поштмэ, кIэ постуми зыфбгъесэн фае.

— Поликлиникэхэм «мэ-фэ стационархэу» яшIагъэхэр къэнэштхэба?

— Ары, алэ план гъэнэфагъэм тетэу юф ашэ. Медицинэ Iэ-пышэгъу зицкIагъэм ичээшиу стационарны иврач къеънэнафэ.

— «Больничнэ лист-хэм» яшIагъэр цуц-жыгъэба?

— Ары, алэ тхъамэфиту нылэп тизэрэпилыгъэхэр. ЗэблэкIыгъо ухьтэр арь алэ гумэкIыгъо къызапыкыгъэхэр. Организацэе юридическэу мытхыгъэм мыххэр илэн ылжэкIыштагъэх. Ары гумэкIыгъо тIэklur къызы-пкыгъэхэр.

Джыри зэ къэсожжымэ сшоигъу, непэ шьэрильэу тиэр сымаджэ пэпчье медицинэ-санитар IэпыIэгъу егъэгъотыгъэнимкэ зэфэдэ амалхэр яшIнхэр арь. Поликлиникэм къэкIогъэ сымаджэ пэпчье иуплъэкIункэ пэриоху щимыIэним тыпилььщт.

— Тхъауегъэсэу, ѢыIагъэрэ къяачIэрэ Тхъэм къыует.

СИХЪУ Гошнагъу.

ХыкумышIхэм къафэгушIуагъэх

Теуцожь районыр Тэхъутэмьыкье районым 1983-рэ ильэсүм къыхахыжьи, ащ игупчэ ашыгъыгъагъ Адыгэкаалэ. Джащ къыщегъэжъагъэу, ильэс 35-рэ хуугъэу, Теуцожь район хыкумыр мыш дэт.

А хуугъэшлагъэм фэгъэхын мэфэкл зэхахьэу бэмышлэй ахэм яофшаплэ щырагъяклогъэм ягушуагъо адагошынэу къеблэгъягъэх Адыгэ Республикаам и Апшэрэх хыкум и Тхаматэу Трахъо Аслын, Теуцожь районым иадминистрации ипащэу Хъачмамыкъо Азэмат, Адыгэкаалэ имэрэу Лыхэсэ Махьмудэ, республикэм ыки краим ярайонхэм ашынхэм яхыкумхэм ятхаматэхэри, нэмийхэри.

Ап Теуцожь районым ихынум итхаматэу Шумэн Байзэт шуфэс гүшилэхээмкэх хаклэхэм закынтигъэзагъ, ягушуагъо къадагошынэу къызэрэхуагъэхэр зэргэгэшхор къытуагъ, зимэфэклэхэм шоу ёшылэхэдэхьоу, яштыху арагъалозэ лэжъэнхэу, законым рыгъуазэхэзэ цыфхэр агъэрэзэнхэ альэкынэу къафэлтэуагъ.

Тызхэт ильэсүм итыгъэгъээзэ мазэ и 1-м республикэм ихынум загъэпсыгъэхэр ильэс 96-рэхуугъэ. 1922-рэ ильэсүм тыгъэгъазэм и 1-м Адыгэ хэкум хыкумхэр апэу щызэхашэху щырагъягъ, 1922-рэ ильэсүм Адыгэ хэкум хыкум итхаматэхуу ашынхэм ятхаматэхуу мэлажэх, сэри ахэм сащын.

Мары ишхъэльбусэу Светлани, ылхьюу Зареми къедгээху ильэсүм Адыгэ хэкум хыкумхэр апэу щызэхашэху щырагъягъ, 1922-рэ ильэсүм Адыгэ хэкум хыкумхэр ашынхэм ятхаматэхуу ашынхэм ятхаматэхуу мэлажэх, сэри ахэм сащын.

1959-рэ ильэсүм Теуцожь район хыкумхэм итхаметагъэр Чыржын Аскэрбый. Аш ылхьюу Ахэр Лахъынкуаэрэ Коцхъаблэрэ ашынагъэх, народнэ следователишыр Краснодар, Шэбэнэхъаблэ, Хакурынхъаблэ адэсигъэх.

Ахэм ауж ильэс зэкэлъынхом Туцожь район хыкумхэм итхаметагъэр Жэнэ Бон

рисэ, Лынхуу Сарэ, Арсентий Серебряковыр, Евгений Степановыр, Гъонэжыкъо Муратбек, Владимир Красавиныр, Бэрээтээ Талый, Лъецэр Хъариет. 1963-рэ ильэсүм къыщегъягъэу 1983-м нэс Теуцожь район хыкумхэр Тэхъутэмьыкъуае дэтыгъ. 1983-рэ ильэсүм къыщублагъэу непэ къынэсигъэм зыдэшылэ Адыгэкаал.

Джащ фэдиз уахтэм — 1983-м (тыгъэгъээзэ мазэм) къыщублагъэу 2014-рэ ильэсүм нэс Теуцожь район хыкумхэм итхаметагъэр Нэхээ Зэчэрий, — ипсэлээ къэкл къышигуагъ Шумэн Байзэт. — Лэшигэгүү щанэм ехъурэх район хыкумхэм илэшгээ, иштыху аригъяуагъ, Урысъи, Республикаам ятын льаплэхэр къыфагъяшшошагъэх. Зипэшэ колективир дахэу зэрищагъ, ахэр яофшэклэшум филгүүгъэх, ашынхэр нэмийкъо районхэм яхыкумхэм ятхаматэхуу мэлажэх, сэри ахэм сащын.

Мары ишхъэльбусэу Светлани, ылхьюу Зареми къедгээху ильэсүм Адыгэ хэкум хыкумхэр ашынхэм ятхаматэхуу ашынхэм ятхаматэхуу мэлажэх, сэри ахэм сащын.

Тигуалэ Заремэ ятэ ильягъо льгээкъяуатээ Тэхъутэмьыкъо районым зэгъэшлүх хыкумшэу зэрэшьлажъэрэр. Непэ коллектив дэгъу тиэмэ, тищихуу аломэ, тиунэу яофшыцшээрэх республикэм къыништээхээ, яштыхуу алоэрэ талэкл хэгэхэйнэу къафэлтэуагъ. Теуцожь районым ихынум итхаматэу Шумэн Байзэт Щигхуу тхылтыр ыки колективным къыфихыгъээ ноутбукры аритыгъыгъ. Аш пыдзагъэрэх Трахъо Аслын шуяхафтихъэр афишыгъэх хынум системэм ильэс 42-рэ хяллэлэу щилжэгъэх хынумышэу Лъецэр Хъариетрэ ильэс 25-рэ хуугъэу хынумышэу

блэгъагъэх. Тигуалэ Заремэ ятэ ильягъо льгээкъяуатээ Тэхъутэмьыкъо районым зэгъэшлүх хыкумшэу зэрэшьлажъэрэр. Непэ коллектив дэгъу тиэмэ, тищихуу аломэ, тиунэу яофшыцшээрэх республикэм къыништээхээ, яштыхуу алоэрэ талэкл хэгэхэйнэу къафэлтэуагъ. Теуцожь районым ихынум итхаматэу Шумэн Байзэт Щигхуу тхылтыр ыки колективным къыфихыгъээ ноутбукры аритыгъыгъ. Аш пыдзагъэрэх Трахъо Аслын шуяхафтихъэр афишыгъэх хынум системэм ильэс 42-рэ хяллэлэу щилжэгъэх хынумышэу Лъецэр Хъариетрэ ильэс 25-рэ хуугъэу хынумышэу

Иккэухым Шумэн Байзэт республикэм япащэу Трахъо Аслын апэрэ мафэм къыщегъягъэу сид фэдэрэ яофшыцшээрэхэйнэу зэрялэм,

юф зышлэрэ Бжьашю Светланэрэ.

Джащ фэдэу районым ихынумышIхэм ямэфэкыкъе къафэгушIуагъэх Адыгэкаалэ имээ

Тызхэт ильэсүм итыгъэгъээзэ мазэ и 1-м республикэм ихынумхэр загъэпсыгъягъэр ильэс 96-рэхуугъэ. 1922-рэ ильэсүм тыгъэгъазэм и 1-м Адыгэ хэкум хынуумхэр апэу щызэхашэху щырагъягъ, 1922-рэ ильэсүм Адыгэ хэкум хынуум итагъэр народнэ хынумышIхэм

ренэу юпилэгъу къазерафэхуу рэм афэш зэрэфэрэзэхэр, непи уахтэ къыхигъэкл яофхъабээ хэлэжъэнэу къызэрэблэгъагъэр зэрягуалэр къыуагъ. Джащ фэдэу Адыгэкаалэ имэрэу Лыхэсэ Махьмудэрэ Теуцожь районым япащэу Хъачмамыкъо Азэматрэ зэгурьыногъэ азыфагу ильэу зэрэзэдэлжъэхэрэ шуягъэх къызэрихырэх къыхигъэшыгъ.

Аш ылхьюу мэфэкл зэхахьэм къыщублагъыгъиаагъ республикэм и Апшэрэх хыкум и Тхаматэу Трахъо Аслын, колективным гүшилэхээрэх, яштыхуу алоэрэ талэкл хэгэхэйнэу къафэлтэуагъ. Теуцожь районым ихынум итхаматэу Шумэн Байзэт Щигхуу тхылтыр ыки колективным къыфихыгъээ ноутбукры аритыгъыгъ. Аш пыдзагъэрэх Трахъо Аслын шуяхафтихъэр афишыгъэх хынум системэм ильэс 42-рэ хяллэлэу щилжэгъэх хынумышэу Лъецэр Хъариетрэ ильэс 25-рэ хуугъэу хынумышэу

рэу Лыхэсэ Махьмудэрэ, Теуцожь районым иадминистрации япащэу Хъачмамыкъо Азэмат, Мыецъопэ гарнизоным ихынум итхаматэу Валерий Соломатинир, Мыецъопэ къэлэхынум итхаматэу Виктор Вологдинир, Шэуджэн район хынумышIхэм итхаматэу Къоджэ Тимур, Урысъи иористхэм я Ассоциации Адыгэкаалэх итхаматэу, Пенсиехэмкэ фондым икъутамэу Адыгэкаалэ дэтэм ипащэу Мигу Адам, нэмийхэри.

Адыгэкаалэрэ Теуцожь районым янароднэ депутатхэм яунашъохэмкэ Адыгэ Республикаам и Апшэрэх хыкум и Тхаматэу Трахъо Аслын, Аслыгэим хынум системэр зыщызэхашагъэр ильэс 96-рэхуугъэ зэрэхъурэм ехъулэу «Адыгэкаалэ ицыиф гъешуагъ» ыки «Теуцожь районым ицыиф гъешуагъ» зыфилорэ щитхъуцэхэр къыфаусыгъэх, М. Лыхасэмрэ А. Хъачмамыкъомрэ Трахъо Аслын фэгушохэзэ, къыфаусыгъэ щитхъуцэхэр къэзыушихъатырэ тхылхэр ратыжыгъэх.

Адыгэ Республикаам ихынум департамент и Гъэлоришаплэ иштихуу тхылхэр Теуцожь районым ихынум изэхэсигъохэм ясекретарьхэу Тхылал Симэрэ Пэрэныкъо Фатимэрэ, район хынумышIхэм итхаматэ илэпилэгъэу Хъут Мариет, яшферэу Тлэшьу Инвер къафэшшошагъэхэри мыш щаратыжыгъэх. Джащ фэдэу Хъачмамыкъо Азэматрэ Лыхэсэ Махьмудэрэ районым ихынум щилэжъэрэ нэбгырэ 15 фэдэзэмэ къаламэрэ районымрэ яштыхуу ыки ярэзныгъэ тхылхэр аратыжыгъэх.

Теуцожь районым ихынум итхаматэу Шумэн Байзэт къаламэрэ районымрэ яадминистрациихэм япащэхэу Лыхэсэ Махьмудэрэ Хъачмамыкъо Азэматрэ зэрафэрэзэр ариозэ нэпэөпль шуяхафтихъэр аритыгъэх. Мэфэкл зэхахьэр гум къинжэйэу реклокыгъ.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашь

Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ашыпсэухэрэм игъэкштигэе гъэцкэлжынам пае 2019-рэ ильэсэм анах ахьщэ маклэу атыштим ехыллагъ

Урсые Федерацием унэхэмкэ и Кодекс ия 156-рэ, 167-рэ статьяхэм, джааш фэдэу Урсые Федерацием псеолъашынамкэ ыкчи унэ-коммунальнэ хъизмэтымкэ и Министерствэ иунашьоу N 454-р зытетэу 2016-рэ ильэсэм мэкьюогчум и 27-м аштагъэм, Адыгэ Республикэм и Законэу «Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ашыпсэухэрэм игъэкштигэе гъэцкэлжынам пае анах ахьщэ маклэу атыштим ехыллагъ» зыфиохэрэм атэгъэпсхъягчэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашьо ешы:

1. Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ашыпсэухэрэм игъэкштигэе гъэцкэлжынам пае 2019-рэ ильэсэм анах ахьщэ маклэу атыштим ехыллагъ

тыгъэе гъэцкэлжынам пае 2019-рэ ильэсэм анах ахьщэ маклэу атыштим:

1) лифткэ зэтэгъэпсхъягчэе унэхэм ашыпсэухэрэм яунэ изы квадрат метрэ тельтигээ соми 6,85-рэ;

2) лифткэ зэтэгъэпсхъягчэе унэхэм ашыпсэухэрэм яунэ изы квадрат метрэ тельтигээ соми 5,40-рэ.

2. Адыгэ Республикэм псеолъашынамкэ, транспортамкэ, унэ-коммунальнэ ыкчи гъогу хъизмэтымкэ и Министерствэ иунашьоу игуадэ тегъэпсхъягчэу юфыгчоу ашкэ зэшшахын фаяхэр кыгъэнэфагчэх.

3. Адыгэ Республикэм псеолъашынамкэ, транспортамкэ, унэ-коммунальнэ ыкчи гъогу хъизмэтымкэ и Министерствэ иунашьоу игуадэ тегъэпсхъягчэу юфыгчоу ашкэ зэшшахын фаяхэр кыгъэнэфагчэх.

4. Официальнэу кызыыхаутырэ мафэм щуублагъэу иунашьоу куаччэ илэ мэхъу.

**Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу
Александр НАРОЛИН**

къ. Мыекъуалэ,
тыгъэгъазэм и 3, 2018-рэ ильэс
N 259

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкІэхэмкІэ и Комитет иунашь

Адыгэ Республикэм ипсэуплэхэм ячыгухэм аххээрэ чыгу Iаххэм якадастрэ уасэ гъэнэфэгъэнамкэ кіэуххэу

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкІэхэмкІэ и Комитет 2016-рэ ильэсэм шэклогчум и 25-м ыштэгэе иунашьоу N 276-р зытетэу «Адыгэ Республикэм ипсэуплэхэм ячыгухэм аххээрэ чыгу Iаххэм якъэралыгъо кадастрэ уасэкэ кіэуххэр ухэсигъэнхэм ехыллагъ»

зыфиорэмкэ аухэсигъэхэм зэхъокыныгъэхэр афэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

1998-рэ ильэсэм бэдзэогчум и 29-м аштэгэе Федеральнэ законэу N 135-р зытетэу «Уасэм игъэнэфэн епхыгчэе юфхэр Урсые Федерацием зэрэшьзэрхэхэрэм ехыллагъ» зыфиорэм, 2016-рэ ильэсэм мэльфэгчум и 11-м ашыгчэе къэралыгъо контрактэу N 0176200005516000245-0183618-02-р зилэм кышыдэлхэгчэе пшъэрыльхэр гъэцкэлжъэнхэм атэгъэпсхъягчэу, пшъэдэкыжъеу ыхырэмкэ гъунэпкъе

25-м ыштэгэе иунашьоу N 276-р зытетэу «Адыгэ Республикэм ипсэуплэхэм ячыгухэм аххээрэ чыгу Iаххэм якъэралыгъо кадастрэ уасэкэ кіэуххэр ухэсигъэнхэм ехыллагъ» зыфиорэмкэ аухэсигъэхэм (гуадзэу 1-м) зэхъокыныгъэхэр афэшыгъэнхэм, муниципальнэ образованиеу «Тэххутэмькье районым» фэгъэхыгъе таблицэм исатырэу 27718-р мыш тетэу къэтигъэнхэм:

бэ темишэу иунашьоу икопие Адыгэ Республикэм и Лышхъэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетэ я Администрации лэклигъэханэу.

2.3. Мы иунашьор федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Росреестрэм и Федеральнэ кадастрэ палатэ» Адыгэ Республикэмкэ икъутамэ лэклигъэханэу.

3. Официальнэу кызыыхаутырэ мафэм щегъэ-

27718	п. Яблоновскэр	Адыгэ Республик, Тэххутэмькье район, п. Яблоновскэр, ур., Северная Дамба, 12	01:05:2900013:1197	Зыщыпсэущтхэ унакэ щигъэпсхъягчэхэм пай	2	21436,00	1515,10	32477683,60
-------	----------------	--	--------------------	---	---	----------	---------	-------------

гъэнэфагчэе зилэ обществэу «КО-ИНВЕСТ» зыфиорэм 2018-рэ ильэсэм юныгчум и 11-м ышыгчэе иунашьоу N 249/18-р зытетэу Iаубытыпэ кызыыфэсшызэ, иунашьо сэшы:

1. 2016-рэ ильэсэм щилэ мазэм и 1-м ехуулэу Адыгэ Республикэм ипсэуплэхэм ячыгухэм аххэштэгчэе чыгу Iаххэм якадастрэ уасэ гъэнэфэгъэнамкэ кіэуххэр Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкІэхэмкІэ и Комитет 2016-рэ ильэсэм шэклогчум и

2. Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкІэхэмкІэ и Комитет иотделэу кадастрэ уасэм игъэнэфэнэ аукционхэм язэхэшэнэ афэгъэзагчээ:

2.1. Мы иунашьор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къащыхиутынэу, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцкэлжээ куулыкыу интернет-сайтэу <http://www.adygheya.ru> зыфиорэм ригъэханэу.

2.2. Официальнэу кызыыхаутырэ нэуж мафэм нахьы-

жагчэе мы иунашьоу куаччэ илэ мэхъу, 2017-рэ ильэсэм щилэ мазэм и 1-м кышшэхъягчэе правэм ылъэныкъокэ азыфагу иль хугуэ зэфыщтыкІэхэм альээсэ.

Комитетын итхаматэу И. П. БОЧАРНИКОВА

къ. Мыекъуалэ,
тыгъэгъазэм и 5, 2018-рэ ильэс
N 341

Адыгэ Республикэм ЙофшІэнэмрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэхэм и Министерствэ иунашь

Адыгэ Республикэм ЙофшІэнэмрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэхэм и Министерствэ иунашьоу N 342-р зытетэу «Заказчикым иполномочиехэр зэригъэцакыжъакхэрэм ехыллагъ» зыфиоу 2016-рэ ильэсэм тыгъэгъазэм и 26-рэм кыдэкыгчээм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашьоу N 169-р зытетэу «Адыгэ Республикэм ЙофшІэнэмрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэхэм и Министерствэ къепхыгчэе чыпилэ куулыкъухэу йофшІэнэмрэ цыифхэр социальнэу ухумэгъэнхэмрэ афэгъэзагчэхэр зэбгырьгэхъяжъыгчэхэрэм ехыллагъ» зыфиоу 2018-рэ ильэсэм шышхъэлум и 30-м кыдэкыгчээм тегъэпсхъягчэе унашьо сэшы:

1. Адыгэ Республикэм ЙофшІэнэмрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэхэм и Министерствэ иунашьоу N 342-р зытетэу «Заказчикым иполномочиехэр зэригъэцакыжъакхэрэм ехыллагъ» зыфиоу 2016-рэ ильэсэм тыгъэгъазэм и 26-рэм кыдэкыгчээм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

— къащыхаутынам пае мы иунашьор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс кыдэкырэ официальнэ тедзэгчоу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугэ зэхэугуягъэхэр» зыфиорэм алэклигъэханэу.

2. Мы иунашьор заштэрэм кышшыублагъэу куаччэ илэ мэхъу.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч
къ. Мыекъуалэ,
тыгъэгъазэм и 10, 2018-рэ ильэс
N 357

Адыгэ Республикэм ЙофшІэнэмрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэхэм и Министерствэ иунашь

Адыгэ Республикэм ЙофшІэнэмрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэхэм и Министерствэ иунашьоу N 385-р зытетэу «Адыгэ Республикэм ифэнкыоныгъэхэм апае товархэр, фэло-фашэхэр ыкчи йофшІэн лъэпкэ зэфэшхъяфхэр алэклигъэхъяэхэнхэмкэ йофхэм язытет иведомственне улъякункэ Адыгэ Республикэм ЙофшІэнэмрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэхэм и Министерствэ и Регламент ухэсигъэнхэм ехыллагъ» зыфиоу 2014-рэ ильэсэм тыгъэгъазэм и 31-м кыдэкыгчээм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашьоу N 169-р зытетэу «Адыгэ Республикэм ЙофшІэнэмрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэхэм и Министерствэ къепхыгчэе чыпилэ куулыкъухэу йофшІэнэмрэ цыифхэр социальнэу ухумэгъэнхэмрэ афэгъэзагчэхэр зэбгырьгэхъяжъыгчэхэрэм ехыллагъ» зыфиоу 2018-рэ ильэсэм шышхъэлум и 30-м кыдэкыгчээм тегъэпсхъягчэе унашьо сэшы:

1. Адыгэ Республикэм ЙофшІэнэмрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэхэм и Министерствэ иунашьоу N 385-р зытетэу «Адыгэ Республикэм ифэнкыоныгъэхэм апае товархэр, фэло-фашэхэр ыкчи йофшІэн лъэпкэ зэфэшхъяфхэр алэклигъэхъяэхэнхэмкэ йофхэм язытет иvedомственне улъякункэ Адыгэ Республикэм ЙофшІэнэмрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэхэм и Министерствэ и Регламент ухэсигъэнхэм ехыллагъ» зыфиоу 2014-рэ ильэсэм тыгъэгъазэм и 31-м кыдэкыгчээм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцкэлжээ куулыкъухэу яофициальнэ Интернет-сайтэ аригъэханэу;

— къащыхаутынам пае мы иунашьор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс кыдэкырэ официальнэ тедзэгчоу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугэ зэхэугуягъэхэр» зыфиорэм алэклигъэханэу.

3. Мы иунашьор заштэрэм кышшыублагъэу куаччэ илэ мэхъу.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч
къ. Мыекъуалэ,
тыгъэгъазэм и 10, 2018-рэ ильэс
N 359

Лъэпкъ искусствэр – тибаинигъ

Якъашъокъи, яшъуашъекъи узышошацэ

Къэшъокъо ансамблэу «Абрехъэм» япчыхъэзэхахъэ Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо филармоние тыгъэгъазэм и 17-м щыкъуагъ.

Адыгэ къэшъо зэхэтхэмкэ зэхахъэр рагъэжъагъ. Искусствэм пыштэгъе ныбжыкъиэхэм, къэлэцъикухэм ялэпээсэнгъэ зэрэхъяахъорэр апэрэ лъэбэкъухэм къаушыхъатыгъ. Къэшъуакъохэм зэдьрагъаштэ, къашъом купкъе хэлъыр едзыгъом къыщыраполтыкы.

Орэдьо цэрыоу, Адыгэ Республикаем, Къэбэртэе-Бэлькъарым язаслуженнэ артистэу Дзыбэ Мыхамэт лъэпкъ шуашшэр ёнгъэу пчэгум къихъи, Адэмые, Улапэ афэгъэхъыгъэ орэдхэр къыуагъэх. Мэшбашэ Исхакъарэ Тутэ Зауррэ зэдаусыгъ орэдэу адигэхэм яхыллагъэр М. Дзыбэм къызыхедэм, залым чэс урсыхъэр, адигэхэр мэкъэ шъабкъэ дежьгуугъяхъ, йэгу фытеуагъяхъ. Орэдьо лъэпкъхэр зэрэзэфищэхэрэ тигъэгушхоз, къэшъуакъохэм икъеркъеу тызышошацэ.

Кавказ икъушхъэ лъагэу юшхъэмафэм фэгъэхъыгъэ орэдьошъом, «Уджым» къадэшъо. Шульэгъу къашъоу «Испъамыр»

къэлэцъикухэм къызерашигъэр шыкъеми тигъэгушуагъ.

Пшъашъехэм якъашъохэр артистхэм шуашшэр ашыгъымки къагъедах. Пшынау Гүукъэл Батыр лъэпкъ искусствэм лъэгъо шъхъаф щыпхырицин фэхъязырэу къэлэгъагъо. Пшынэр егъэзэрэбэз, гум къикъирэ орэдьошъом уедэлүэ, ёнгъенгъэм нахъ куоу узэрэхъяшт шыкъим уегупшысэ. Пшъешъэ къэшъуакъохэм тишэн-хабзэхэр пчэгум ўзэрхъяхъ.

Шъонтырпаохэм уяплъызэ, макъэр зерагъэхъынчирэм пкъи-нэ-лынэхэр зэльекъух. Къушхъэ лъагэхэм ашыгу удэктюягъээ

къызышыбгъэхъузэ, лъэпкъым ичыгу идэхагъэ, республикэм имамыр посюкъэ нэгум къыкъеу-цох.

Орэдьохэм пчыхъэзэхахъэр къагъебаигъэу зыкъелтлытэрэр ныдэлъфыб-зэр дахэу зэхэтхыгъэшь ары, Нэгъой Заур ижъирэ орэд къэуакъим шыкъешу къыфигъотыгъ. Къэбэртэе-Бэлькъарым иансамблэу «Бэрэбэзэм» иорэдьо ныбжыкъиэхэм сид фэдизирэ уядэгүэми уязэшырэп. Мэкъэ йэтыгъэр зэхэу-гүфигъигъэу агъэфедэ. Клалэм къэшнэу илэ пшашъэм ехылгэгэе орэдир жыс мыхъухэрэм ашыгъ.

Адьгейим ехъилэ-

гъэ къэшъо орэдымкэ, «Уджым-кэ» зэхахъэр аухыгъ.

Художественна пашэу Тхакумэшэ Налбек Іашхъэтет къодыг, къашъохэм чанэу ахлажээ, шъонтырпаохэм ахэт. Лъэпкъ искусствэм ѿзэлъаша-хэрэ Стлашу Юрэ, Пэрэнъю Чатиб, Хъот Заур концертэр къызауҳым къытальягъ эзехахъэр лъэшшэ агу зэрэрихыгъэр. «Абрехъэм» якъашъохэмкэ лъэпкъ культурэр агъедахъу альйтэ. Хъурмэ Хъесан, Чэмьышо Аситет, нэмьикхэри артистхэм агоуцохээ нэпээпль сурэтхэр атырахыгъяхъ. Мыеекъуапэ инароднэ депутатхэу, Хъакъэл Рустам, Шэуджэн Русслан, культурэм иофышэхэр «Абрехъэм» къафэгушуагъэх, искусствэм нахъ ѿштыкъотэнхэу афалуагъ.

АР-м культурэмкэ иминистрэу Аулэе Юрэ артистхэм гүшүэгъу афэхъуугъ.

Сурэтхэр зэхахъэм къыщитетхыгъэхъ.

Къимэфэ футболыр

Лъэшхэр къахэшых

Республикэм икъэлэ шъхьаиэу Мыеекъуапэ футболымкэ икъимэфэ зэлүхыгъэ зэнэкъоху хэлажьэхэрэ командэхэм я 3-рэ ешшэгъухэр тыгъэгъазэм и 16-м юагъэх.

ЗэлүкІэгъухэр

«Урожай» — «Картонтара» — 8:1, «Ошъутен» — «Щагъый» — 6:3, «Чыгушхъ» — «Мыеекъуапэ-СШОР» — 2:1.

«Урожай» «Картонтарэм» бэкъэ нахъ лъэш, теклонигъэр къызэрэдихыгъэр дгъашшагъорэр. «Ошъутенэр» «Щагъыйдым» зылокъим, Хъатитэ Алый, Мэзлэукио Арсен, нэмьикхэм къэлапчээм лъгуаор дадзагъ. Пчагъэр 4:0 зэхъум, зэлүкІэгъур зыхыштымкэ упчлабэ ѿшагъэп.

«Чыгушхъэм» икъэлэпчэйтуу Андээрэкъор цыхъешшэгъо зэррешагъэр къыххэтэгъэшы. Зэ-

лукъэгъур къэухым фэкъуагъээ Андээрэкъом гъогогьуу 3 лъгуаор къызэкидээжки 2:1-у пчагъэр къыгъэнэжыгъ.

«Мыеекъуапэм» итренерэр Юрий Манченкэм ешшэл ныбжыкъе дэгъухэр ыугъоигъэх, ялэпээсэнгъэ шлэхэу хагъэхъон альэкиштэу тэлъыта.

ЧыпІэхэр

Командэ пэпчъ ешшэгъуу 3 илагъ.

1. «Урожай» — 9
2. «Ошъутен» — 6
3. «Чыгушхъ» — 6
4. «Мыеекъуапэ» — 3
5. «Щагъый» — 3

6. «Картонтара» — 0.

Я 4-рэ ешшэгъухэр

23.12

«Ошъутен» — «Мыеекъуапэ»
«Щагъый» — «Картонтара»

«Чыгушхъ» — «Урожай»
ЗэлүкІэгъухэр мафэм сыхъатыр 11-м аублэштых, стадионэу «Юностым» ѿшкыщтых.

Сурэтхэр зэнэкъохуум къыщитетхыгъ.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбий.

Зэхэзыщагъэр
ыкъи къыдэзы-
гъэкъирэр:
Адыгэ Республикаем
лъэпкъю Иофхэмкэ,
Іэкъыб къэралхэм ашы-
пээзурэ тильэпкъэ-
гъухэм адьрияэ зэхы-
ныгъэхэмкэ ѿшы-
къэбар жыгъэм
иамалхэмкэ и Комитет

Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шыэр:
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приимнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къаихырэр А4-кэ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчагъэкъэ 5-м
емыхъхэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтэу, шрифттыр
12-м нахъ цыкъунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхъгъэхэр редакцием
зэлгэгъэжохъ.

E-mail: adygoe@mail.ru

Зыщаушыхъятыгъэр:
Урысы Федерацием
хэутии Иофхэмкэ, теле-
радиокъэтын-
хэмкэ ѿшы-
Иэсикъи амалхэмкэ
и Министрствэ
и Темир-Кавказ
ЧыпІэ гъэоры-
шапл, зэраушыхъятыгъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушахъятыгъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкІэмки
пчагъэр
3983
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2953

Хэутиным узьчи-
кэлхэнэу ѿш уахътэр
Сыхъатыр
18.00
Зыщикилхэтгэхъэ
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъялэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъялэм
игуадзэр
Мэцлэхъко
С. А.

Пшъэдэжыж
зыхъырэ секретарыр
ЖакІэмки
А. З.